

Notat – Faglig og økonomisk handleplan på specialundervisningsområdet

Sagsnavn: Budget 2025-28

Sagsnummer: 00.01.00-S55-1-23

Forvaltning: Børn og skole sekretariat

Dato: 21-08-2024

Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2025-2028)

Faglig og økonomisk handleplan på specialundervisningsområdet

- En skole der kan og vil mere for flere -

På landsplan har der i de senere år været en markant stigning i antallet af elever, der modtager et specialundervisningstilbud. Det indgår derfor som en del af den nye politiske aftale fra marts 2024 om folkeskolens kvalitetsprogram – *frihed og fordybelse* – at folkeskoleforligskredsen ønsker en styrkelse af inklusionsarbejdet, så flere elever kan blive i almenskolen.

Den samme udvikling slår igennem i Randers Kommunes skolevæsen.

I et forsøg på at afdække den nationale udvikling har folketinget nedsat en ekspertgruppe, der skal udarbejde konkrete forslag til en justering af de lovgivningsmæssige rammer for folkeskolens specialundervisning – herunder bl.a. reglerne for udarbejdelse af pædagogisk-psykologiske vurderinger og for henvisninger til specialtilbud.

Samlet set tegner den nationale udvikling på specialundervisningsområdet et billede af en folkeskole, som gradvis er blevet mere udfordret fagligt og økonomisk i forhold til at skabe almene skoletilbud med deltagemuligheder for alle børn og unge. Denne udvikling afspejler sig også i de senere års kraftige stigning i antallet af børn og unge med psykiatriske diagnoser.

Samtidig viser forskning på specialundervisningsområdet ifølge KL, at børn og unge med sammenlignelige funktionsnedsættelser klarer sig dårligere i segregerede skoletilbud end i inkluderende tilbud. Det gælder bl.a. i forhold til skolefravær, trivsel, karaktergennemsnit, påbegyndelse af en ungdomsuddannelse og andel på offentlig forsørgelse efter endt grundskole. Dette argument er et væsentligt omdrejningspunkt for at styrke skolernes løfteevne i forhold til alle elever. Et andet væsentligt argument for at styrke almenskolen er, at kun ca. 50 pct. af eleverne i segregerede skoletilbud får en ungdomsuddannelse.

Så der er meget at vinde ved en forstærket inklusionsindsats. Det gælder også i Randers Kommune, hvor vi i 2024 forventes at anvende ca. 20 pct. af det samlede skolebudget på specialundervisningsområdet. I gennemsnit forventes der at være 635 specialundervisningselever svarende til lidt over 5 pct. af alle skoleelever i kommunen. Derfor er målet med denne faglige og økonomiske handleplan at understøtte arbejdet med at skabe en folkeskole, hvor næsten alle børn og unge har mulighed for at deltage i almenundervisningen og i fællesskaber i deres nærmiljø.

Handleplanen er således ambitiøs forstået på den måde, at den grundlæggende søger at gøre op med en mangeårig tradition og tankegang i folkeskolen, hvorefter det var bedst for børn og unge med behov for særlig støtte i undervisningen at blive segregeret til forskellige former for specialtilbud. En tilgang til læring

og manglende forståelse af fællesskabers betydning, som det nu viser sig - tværtimod intentionen - har ført til stigmatisering og forringelse af livsmuligheder for mange børn og unge.

I arbejdet med børn og unge i Randers Kommune skal der tages afsæt i et nyt fælles børne- og lærings syn, der bygger på en ressourceorienteret tilgang i arbejdet med elevernes trivsel og læring. Et syn, der i langt højere grad tager udgangspunkt i at styrke fællesskaberne omkring alle børn og unge, både i faglige- og trivselsmæssige sammenhænge. En skole, der indretter hverdagen efter elevernes behov og forudsætninger, og som fokuserer på at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn og unge.

Budgetudfordringer på skoleområdet i Randers Kommune

På den centrale del af skoleområdet forventes der et samlet merforbrug på 12,5 mio. kr. i 2024 stigende til 18,9 mio. kr. i 2025 ved uændret drift. Herefter falder merforbruget til forventet 16,6 mio. kr. i 2026 og 14,6 mio. kr. i 2027 og efterfølgende år. Den primære årsag til merforbruget er en stigning i antallet af elever i Randers Kommunes specialundervisningstilbud.

Budgetudfordringen forstærkes yderligere af, at der på det centrale budget forventes en negativ overførsel fra 2024 til 2025 på 24,9 mio. kr., som skal afdrages i de efterfølgende år. Det må desuden forventes, at det i 2025 vil være vanskeligt at opnå en udgiftsreduktion på mere end halvdelen af det forventede merforbrug på 18,9 mio. kr. Dette skyldes, at mange af de mulige tilpasninger af forbruget på skoleområdet først kan slå igennem fra og med skoleåret 2025/26 og dermed kun får fem måneders effekt i 2025.

Det vil sige, at den negative overførsel fra 2025 til 2026 vil stige til 34,4 mio. kr. Hvis den oparbejdede gæld gradvist skal afdrages over en femårig periode (2026-2030), vil det derfor kræve en årlig reduktion af udgifterne på 6,9 mio. kr.

Samlet set vil der således være behov for følgende reduktion af udgifterne inkl. afdrag i perioden 2025-2030, hvis der skal skabes et budget i balance på den centrale del af skoleområdet:

Tabel 1. Budgetudfordring / behov for årlig udgiftsreduktion på den centrale del af skoleområdet.

(hele 1.000 kr., 2024 p/l)	2024	2025	2026	2027-2030
Budgetudfordring*	0	25.800	23.500	21.500

* I opgørelsen er skoleområdets effektiviseringsbidrag på 4,7 mio. kr. i 2027 og 11,3 mio. kr. i 2028 og efterfølgende år ikke medtaget.

Budgetudfordringerne på den centrale del af skoleområdet – herunder særligt udviklingen i antallet af specialundervisningselever – er nærmere beskrevet i et selvstændigt bilag (indsat nederst i nærværende notat). Som supplement hertil er der desuden udarbejdet en kort sammenfattende taloversigt over budgetudfordringerne.

Til illustration af budgetudfordringernes størrelse kan det oplyses, at hvis de skal finansieres via en besparelse på alment skolen, så vil det medføre, at skolernes budget til øvrig drift ville blive reduceret med en tredjedel fra ca. 11.300 kr. til ca. 7.800 kr. pr. elev i 2025 og yderligere ned til ca. 7.600 kr. pr. elev i 2026.

Det skal samtidig bemærkes, at hovedparten af almenskolerne i forvejen er udfordret af en stigning i deres udgifter til medfinansiering af kommunens specialundervisningstilbud. Samlet set modtager skolerne et budget til formålet på 90,9 mio. kr. i 2024, men deres udgifter forventes at overstige det afsatte budget

med i alt 11,1 mio. kr. Hvis der tages udgangspunkt i et uændret antal specialskolelever, så vil udgifterne også komme til at overstige budgettet med et lignende beløb i 2025 og efterfølgende år. Dette beløb finansieres på nuværende tidspunkt via skolernes budget til den almene skoledel og deres budget til inklusionsindsatser.

På skoleområdet er der således en dobbelt økonomisk udfordring, idet der både er tale om en stigende ubalance på budgettet til specialundervisning på den centrale del af området, og et pres på de enkelte almenskoler medfinansieringsudgifter til specialtilbud. Denne handleplan skal derfor både imødekomme merforbruget på specialundervisningsområdet og samtidig understøtte skolernes arbejde med at styrke elevernes deltagelsesmuligheder i almenskolen.

Samlet handleplan på specialundervisningsområdet

På denne baggrund har forvaltningen udarbejdet nærværende forslag til en samlet faglig og økonomisk handleplan, der dels kan bidrage til at begrænse antallet af elever, som modtager specialundervisning, og dels kan bidrage til at skabe et budget i balance på skoleområdet via en reduktion i kommunens udgifter på specialundervisningsområdet.

Samlet set indeholder handleplanen følgende driftsbesparelser i perioden 2025-2028:

Tabel 2. Samlede driftsbesparelser i handleplanen.

(hele 1.000 kr. i 2025 p/l)	2025	2026-2028
Driftsbesparelser i alt	8.300	18.500

Det skal bemærkes, at de økonomiske tiltag i handleplanen ikke fuldt ud fjerner budgetudfordringen på den centrale del af skoleområdet. Det vil derfor være nødvendigt med yderligere reduktioner af udgifterne, hvis der skal opnås budgetbalance.

I handleplanen indgår der følgende faglige tiltag:

- Styrkelse af visitationsproceduren og det specialpædagogiske team
Der er taget initiativ til at styrke skolernes arbejde med at skabe læringsmiljøer med øgede deltagelsesmuligheder, så flere elever får mulighed for at deltage i almenundervisningen og i fællesskaber i deres lokalområde. Skole- og uddannelsesudvalget er blevet orienteret om initiativet på et udvalgs møde i august 2024.
- Alle med i skolestart – som en investeringsmodel
Det skal sikres, at alle børn kommer med i en god skolestart, hvor indskolingen er for alle distriktskolens elever og det udelukkende er elever med massive indlæringsvanskeligheder, der visiteres til et specialundervisningstilbud (primært Trekløverskolens afdeling på Blommevej).
I tilknytning hertil peges der på mulighederne for at forstærke inklusionsindsatsen gennem en investeringsmodel, ved at løfte de pædagogiske og didaktiske kompetencer og ved at forbedre skolerens fysiske rammer, så de kan rumme flere forskellige læringsmiljøer.

- Fælles kommunalt pædagogisk team
Der oprettes et videns- og erfaringsforum – Det fælles kommunale pædagogiske team – som skal understøtte skolerne i arbejdet med at skabe endnu stærkere børnefællesskaber. Et centralt omdrejningspunkt bliver at styrke det tværgående samarbejde mellem skolerne og familieafdelingen, herunder PPR's rolle i at bidrage til og understøtte arbejdet med at flere elever kan deltage i almen-skolen.
- Gennemsigtig finansieringsmodel
Der lægges op til at ændre finansieringsformen på specialundervisningsområdet, så den bliver mere gennemskelig og der kommer større sammenhæng mellem visitationsbeslutninger og den efterfølgende betaling for specialtilbuddene.

Det er forvaltningens vurdering, at de faglige tiltag – uanset de nuværende økonomiske udfordringer på specialundervisningsområdet – kan bidrage til at styrke børn og unges deltagelsesmuligheder i almen-skolen.

Desuden er det vurderingen, at de faglige tiltag kan bidrage til at fjerne den ovenfor nævnte ubalance på almenskolernes budget til medfinansiering af kommunens udgifter til specialundervisning.

De enkelte faglige tiltag beskrives nærmere i de følgende afsnit.

I forhold til handleplanens økonomiske del, så indgår der følgende konkrete tiltag:

- Der gennemføres en reduktion på 10 pct. på den bevilling pr. klasse, som tildeles til de skoler, der driver Randers Kommunes specialklasserækker.
- Desuden gennemføres en rammebesparelse på 10 pct. på den del af Ungdomsskolens budget, som vedrører heltidsundervisningen.
- På Oust Mølleskolen gennemføres en rammebesparelse på 10 pct. på den del af budgettet, som ikke vedrører specialklasserækker (der jf. ovenfor også reduceres med 10 pct.).
- På Trekløverskolen gennemføres en rammebesparelse på 10 pct. på skolens samlede budget.
- Der igangsættes en målrettet indsats for at reducere udgifterne til kørsel med specialundervisnings-elever.
- Randers Kommune ophører med at have 12. skoleår som et folkeskoletilbud.

De økonomiske tiltag beskrives ligeledes nærmere i de følgende afsnit i handleplanen.

Faglig målsætning og konkrete tiltag

Stigningen i antallet af elever, der visiteres til specialundervisning, giver anledning til at revurdere og iværksætte en række faglige tiltag, der kan bidrage til at realisere en målsætning i Randers Kommune om at skabe en folkeskole, som styrker arbejdet med at skabe stærkere børnefællesskaber - og dermed åbner op for flere elevers deltagelsesmuligheder i almenundervisningen og i fællesskaber i deres nærmiljø.

Hvis det skal lykkes, så kræver det et fortsat arbejde med kommunens fælles børne- og læringssyn, hvor der bl.a. er fokus på børns ressourcer og forskellige deltagelses- og læringsbehov. Dette fordrer et stærkt tvær-

gående samarbejde mellem forskellige medarbejdergrupper fra PPR, familieområdet, skolerne og dagtilbudsområdet. Desuden er det nødvendigt at styrke mulighederne for, at medarbejderne på specialundervisningsområdet kan dele deres viden med medarbejderne i almenkolen.

Det kræver også, at der er tydelige og systematiske visitationsprocedurer på specialundervisningsområdet, og at skolernes decentrale indsatser forud for en visitation til et specialtilbud kvalificeres og understøttes af specialpædagogisk viden fra centralt hold.

Styrkelse af visitationsproceduren og det specialpædagogiske team

Til at varetage dette arbejde er det besluttet, at skoleområdets specialpædagogiske team – herunder den centrale opgaveløsning i forbindelse med visitation til specialundervisningstilbud – flyttes fra Skolernes Udviklingscenter til PPR. Herved samles og styrkes de medarbejdere, der skal understøtte skolerne i deres forebyggende arbejde med at inkludere flest mulig elever i almenklasserne eller i lokale mellemformer.

Det specialpædagogiske team løser i dag en vigtig opgave med at placere de elever, som skolerne visiterer til et specialiseret undervisningstilbud. Ligeledes har det specialpædagogiske team en vigtig opgave med at yde støtte og vejledning til skolerne, så der sikres en større systematik i deres arbejde med kommunens trappemodell og de tilhørende handleplaner.

Fremover styrkes selve visitationsprocessen yderligere ved, at det specialpædagogiske team får til opgave at indstille til et nyt tværfagligt visitationsudvalg, som på baggrund af de tilsendte oplysninger og efter en eventuel dialog med skolen, den tilknyttede PPR-psykolog og forældrene, træffer beslutning om hvilket specialundervisningstilbud, der bedst imødekommer elevens specialpædagogiske behov.

Målet er således, at der i endnu højere grad end i dag sættes fokus på - gennem et tværfagligt samarbejde - at sikre, at alle trin i trappemodellen afprøves, før en elev visiteres til et mere indgribende og eksternt specialtilbud – herunder at der i handleplanerne er fokus på tilbuddenes varighed og mulighederne for revisitation til mindre indgribende tilbud i elevens nærmiljø. En anden målsætning er at målrette arbejdet med revideringsproceduren, idet der er potentiale i at bringe eleverne tilbage til almenundervisningen som led i forberedelsen til et godt unge- og uddannelsesliv.

For at skabe sammenhæng i barnets liv foreslår forvaltningen, at det specialpædagogiske team har et 0-18 års perspektiv, og at der skabes et endnu tættere samarbejde mellem dagtilbudsområdet og skoleområdet.

Alle med i skolestart

For at leve op til målsætningen om at skabe en folkeskole, som giver flere elever mulighed for at deltage i almenundervisningen og i fællesskaber i deres nærmiljø, så foreslås det, at der som udgangspunkt ikke længere skal visiteres elever i indskolingen (0.-3. klasse) til specialundervisningstilbud.

I stedet skal almenkolerne tilrettelægge en fleksibel struktur i indskolingen med fokus på klassefællesskaber og på at imødekomme elevernes forskellige læringsbehov. Dette sker med henvisning til den faglige viden om, at langt de fleste elever trives og lærer bedst i almene undervisningsfællesskaber, der ligeledes er tæt på deres nærområde.

Dette kræver, at skolerne skal have et stærkt fokus på de didaktiske og pædagogiske tilgange i indskolingen, på kompetenceudvikling af medarbejderen og på at tilpasse de fysiske rammer, så de giver mulighed for at rumme elever med mange forskellige behov.

Til finansiering af de nye tiltag og strukturer i indskolingen har skolerne mulighed for – jfr. tildelingsmodellen på skoleområdet – at omfordele den del af deres budgetter, som i dag anvendes til betaling for tilbud i specialklasserækker og til etablering af mellemformer.

Det skal understreges, at der naturligvis fortsat vil være børn med massive og gennemgribende indlæringsvanskeligheder, som har behov for et vidtgående specialpædagogisk tilbud – primært de børn, der er målgruppen for Trekløverskolens tilbud på Blommevej. Disse elever visiteres fremadrettet af det nye visitationsudvalg efter indstilling fra det specialpædagogiske team i PPR.

Det foreslås, at den nye model skal gælde fra skoleåret 2025/26, og at tilpasningen af indskolingen gradvis vil finde sted over en 2-3-årig periode.

Investeringsmodel

For at understøtte arbejdet med alle med i skolestart, så blev det i forbindelse med vedtagelsen af budget 2024-2027 besluttet, at der skal udarbejdes et forslag til et forsøg med en investeringsmodel, der i første omgang skal omfatte indskolingen. Målet med forsøget er at få afsøgt, hvordan elever med specialpædagogiske behov kan understøttes i almen skolen via bl.a. en udvidet anvendelse af to-lærerordninger, nye mellemformer og etableringen af mere fleksible læringsmiljøer.

Set i lyset af den store stigning i antallet af specialundervisningselever, er det forvaltningens anbefaling at give alle kommunens skoler mulighed for at afprøve nye veje til at få alle med i en fælles skolestart - samt at skolerne får mulighed for at anvende midlerne til de tiltag, som de selv vurderer, vil give størst effekt.

Det er målet, at der kun skal afsættes ekstra midler til en forstærket inklusionsindsats i en indledende fase, indtil det bliver muligt for skolerne at rumme flere elever i almenundervisningen. På sigt vil dette frigøre en del af skolernes nuværende budgetmidler til medfinansiering af specialundervisningstilbud, og dermed gøre dem i stand til selv at finansiere den efterfølgende inklusionsindsats.

I gennemsnit er der ca. 30 elever, som hvert år starter i kommunens forskellige specialundervisningstilbud i 0. klasse. Hvis det i stedet lykkes at fastholde eleverne i almenundervisningen, så vil det medføre et fald i skolernes årlige medfinansieringsudgift på ca. 6 mio. kr., der kan anvendes til investering i interne inklusionstiltag.

Siden 2022 har der været afsat et årligt beløb på 3 mio. kr. til etablering af to-lærerordninger på skolerne. Beløbet gør det muligt at oprette ca. fem fuldtidsstillinger, der fordeles forholdsmæssigt mellem 19 skoler. Bevillingen udløber ved udgangen af 2025.

For at sikre en markant inklusionseffekt i indskolingen er det forvaltningens vurdering, at der ud over den eksisterende bevilling på 3 mio. kr. i 2025 er behov for at afsætte yderligere 3 mio. kr., der kan anvendes på en bred vifte af nye tiltag i 2025. Det foreslås desuden, at der afsættes 3 mio. kr. i 2026.

Hertil kommer, at det i forhold til arbejdet med alle med i skolestart er behov for at afsætte et årligt beløb til kompetenceudvikling på 2 mio. kr. i en treårig periode – i alt 6 mio. kr.

Det er forvaltningens vurdering, at den foreslåede investering i opstarten af nye inklusionstiltag og kompetenceudvikling gradvis vil blive tjent ind igen over en efterfølgende fireårig periode (2027-2030).

Table 3. Investering i forstærket inklusionsindsats og kompetenceudvikling i indskolingen.

(hele 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Eksisterende bevilling til to-lærer-ordning	3.000	0	0	0	0	0
<i>Investering i forstærket inklusionsindsats i indskolingen</i>	3.000	3.000	0	0	0	0
<i>Investering i kompetenceudvikling</i>	2.000	2.000	2.000	0	0	0
<i>Besparelse / effekt af investering</i>	0	0	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
I alt	8.000	5.000	-1.000	-3.000	-3.000	-3.000

Det skal bemærkes, at ovenstående investeringsmodel ikke indgår som en del af de økonomiske tiltag, der indgår i nærværende handleplan for at skabe et budget i balance på skoleområdet. Modellen indebærer investering på yderligere 12 mio. kr. i 2025-2027, som forudsættes at være modsvaret af tilsvarende effekt (mindreudgifter) i årene 2027-2030. Ved udgangen af 2030 forudsættes de gennemførte investeringer således at være fuldt finansierede.

Kompetenceudvikling

Som det fremgår af aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram, lægges der vægt på at styrke kompetenceudviklingen på specialundervisningsområdet.

Tilsvarende blev det i forbindelse med vedtagelsen af Randers Kommunes budget 2024-2027 besluttet, at der skal lægges vægt på at få afdækket hvilke behov for kompetenceudvikling, der vil opstå for at leve op til nye krav og forventninger til de pædagogiske og didaktiske fagligheder på skoleområdet – både i almenskolen og på specialundervisningsområdet.

På denne baggrund er der udarbejdet et selvstændigt notat til budget 2025, som beskriver, hvordan der kan foretages et bredt kompetenceløft på skoleområdet. Det fremgår heraf, at der vurderes behov for at afsætte 4 mio. kr. årligt i en treårig periode, hvis et sådant løft skal gennemføres på tværs af hele skoleområdet.

Det er forvaltningens vurdering, at det beskrevne kompetenceløft er en afgørende forudsætning for at kunne leve op til målsætningen om at skabe en folkeskole, som giver flere elever mulighed for at deltage i almenundervisningen og i fællesskaber i deres nærmiljø.

I første omgang vurderes det dog tilstrækkeligt at sætte fokus på et kompetenceløft i indskolingen. Dette vurderes at indebære udgifter på 2 mio. kr. i en treårig periode og er indarbejdet i ovennævnte forslag til en investeringsmodel på skoleområdet.

Det fælles kommunale pædagogiske team

For at understøtte inklusionsarbejdet blev det i forbindelse med vedtagelsen af budget 2024-2027 besluttet, at der skal ske en styrkelse af samarbejdet mellem PPR, Skolernes Udviklingscenter og specialskoleområdet.

Til dette formål oprettes et særligt videns- og erfaringsforum – Det fælles kommunale pædagogiske team – som skal understøtte arbejdet i dagtilbud og skoler med at etablere stærke børnefællesskaber og læringsmiljøer med deltagelsesmuligheder for alle børn og unge. Desuden skal teamet bidrage til en kvalitetsudvikling af det samlede 0-18 års område gennem en realisering af det nye børne- og læringssyn.

Det fælles kommunale pædagogiske team skal understøtte dagtilbud og skolers arbejde med inkluderende børnefællesskaber og læringsmiljøer gennem et styrket tværprofessionelt vidensamarbejde på almen- og specialområdet.

Med fokus på videndeling, erfaringsudveksling og praksisnær kompetenceudvikling betyder det, at der iværksættes initiativer såsom etablering af tværgående ledelsesnetværk, sparringsforum omkring børn i særligt udsatte positioner, aktionslæringsforløb med besøg i hinandens praksis samt en årlig videnkonference.

Med et styrket fokus på både kvalitetsudvikling af det samlede 0-18 års område og det tværprofessionelle vidensamarbejde mellem almen- og specialområdet opbygges en videnskapacitet blandt ledere og medarbejdere i dagtilbud og skoler, så de i højere grad føler sig klædt på til at kunne arbejde med børnefællesskaber og læringsmiljøer med deltagelsesmuligheder.

De fysiske rammer – med fokus på inklusion

På skoleområdet er der igangsat en pædagogisk og didaktisk analyse af bygningsmassen, hvori der også indgår forslag til en udbygning af kapaciteten i Sydbyen og forslag til en skoleudbygningsplan. Analysen gennemføres af NERD Architects, og den samlede analyserapport vil blive politisk behandlet i 4. kvartal 2024.

I forbindelse med den politiske behandling af sagen vil det være hensigtsmæssigt, hvis det kan komme til at indgå som et centralt element i prioriteringen af de afsatte anlægsmidler, at skolernes fysiske rammer skal tilpasses, så de kan rumme flere forskellige læringsmiljøer, og dermed bidrage til styrke børn og unges deltagelsesmuligheder i almenskolen.

Som det fremgår af de ovenstående afsnit om "Alle med i skolestart", så står arbejdet samlet set på fire ben, der kan bidrage til at forstærke inklusionsindsatsen:

- En investeringsmodel
- Et løft af de pædagogiske og didaktiske kompetencer (i første omgang med fokus på indskolingen)
- Et tættere samarbejde via det fælles kommunale pædagogiske team
- En forbedring af skolernes fysiske rammer, så de kan rumme flere forskellige læringsmiljøer

Gennemsigtig finansieringsmodel

Til at understøtte inklusionsarbejdet lægges der op til at ændre finansieringsformen på specialundervisningsområdet, så den bliver mere gennemsækelig og der kommer større sammenhæng mellem visitationsbeslutninger og den efterfølgende betaling for specialtilbuddene.

Nuværende finansieringsform på specialundervisningsområdet

På nuværende tidspunkt betaler almenskolerne et årligt beløb på 210.000 kr. for hver elev, som de henviser til en specialklasserække, til Ungdomsskolens heltidsundervisning eller til et specialskoletilbud. De eneste undtagelser er, at der ikke betales for elever på Trekløverskolens afdeling på Blommevej eller for elever i specialundervisningstilbud i 10. klasse.

Taksten på 210.000 kr. dækker også betalingen for eventuelle udgifter til elevens ophold i special-SFO.

Skolernes betaling er uafhængig af den reelle pris for de enkelte specialtilbud. Det vil sige, at skolerne i praksis betaler en "overpris" for hovedparten af tilbuddene. Merbetalingen anvendes til at finansiere udgiften til de tilbud, hvor taksten overskrider 210.000 kr., og de tilbud, der er betalingsfrie for skolerne.

Betalingen fra almenskolerne indgår på en konto på den centrale del af skoleområdet, hvorfra der tildeles budget til de skoler, der har ansvaret for driften af de nuværende 46 specialklasserækker, inkl. special-SFO. Desuden finansieres der fra centralt hold et fast budget til Oust Mølleskolen og et budget til Trekløverskolen, der tilpasses efter det forventede antal elever i det enkelte skoleår. Endvidere finansieres udgiften til specialundervisningstilbud til elever i 10. klasse.

Der udbetales et fast beløb for hver type af specialklasserækker. Beløbets størrelse varierer afhængig af, om der er tale om et tilbud til elever i indskoling, på mellemtrinnet eller i udskoling. For hver type af klasser er der fastsat et maksimalt antal elever, og det fulde beløb udbetales uanset, om klasserne er helt fyldt op.

Hvis der i de enkelte specialklasserækker er visiteret flere elever end det maksimale antal, så udbetales der et fast beløb pr. merindskrevet elev.

I forhold til special-SFO udbetales der ligeledes et fast beløb pr. elev.

Den nuværende model bygger på de almindelige regnskabsbetingelser for fagområderne, hvorefter et merforbrug skal dækkes af det samlede budget på området.

Ny finansieringsform

De senere års stigning i antallet af specialundervisningselever har medført, at der gradvis er opstået en ubalance mellem indtægter og udgifter på den centrale del af skoleområdet.

For at genskabe balancen og sikre en mere gennemskuelig finansieringsmodel, så lægges der op til, at almenskolerne fremover betaler den reelle udgift til de specialundervisningstilbud, som de visiterer til – med undtagelse af Trekløverskolens afdeling på Blommevej og skolernes specialtilbud i 10. klasse, der fortsat vil være betalingsfrie.

Den reelle udgift vil ikke blot gælde i forbindelse med visitationen til et specialundervisningstilbud, men ligeledes når en elev revisiteres. Det betyder i praksis, at den enkelte skole får samtlige midler, som blev benyttet til at dække udgiften til et specialundervisningstilbud, til i stedet at understøtte elevens skolegang på almenområdet (eller i et mindre indgribende undervisningstilbud).

Der lægges desuden op til, at den almenskole, der træffer beslutning om visitation af en elev til specialundervisning, også skal afholde udgiften til tilbuddet. Der vil således være sammenhæng mellem bestilling og betaling, uanset om forældrene efterfølgende benytter sig af det frie skolevalg.

Derudover vil forvaltningen fremover afsætte et fast centralt budget til Trekløverskolens undervisningstilbud på Blommevej, til 10. skoleår samt til de eksterne elever. Samtidig flyttes visitationsproceduren for denne målgruppe af elever til det centrale visitationsudvalg.

Størrelsen på det centrale budget fastsættes, så der er sikkerhed for finansieringen af de betalingsfrie tilbud. I tilfælde af at der i enkelte år opstår et "overskud" på den centrale del af skoleområdet, så anvendes dette til at nedbringe den nuværende negative budgetoverførsel på området.

Ændringen af finansieringsformen skal have effekt fra og med skoleåret 2025/26.

I forlængelse af ændringen af finansieringsformen, så lægges der – efter en toårig indfasningsperiode – op til, at de almenskoler, der står for driften af de 46 specialklasserækker, ikke længere vil modtage et fast beløb pr. klasse, men i stedet modtager et beløb pr. visiteret elev.

Herved sikres en højere grad af fleksibilitet, idet alle skoler kan få mulighed for at etablere et specialundervisningstilbud på egen skole. Det vil styrke nærhedsprincippet, og samtidig er det intentionen at udviske forskellen mellem almene tilbud, mellemrumstilbud og specialtilbud, idet skolerne får flere frihedsgrader til selv at finde en måde at organisere deres specialundervisning på og som passer til de visiterede elevers behov.

Det vil ligeledes give en bedre kapacitetsudnyttelse, når der ikke længere skal udbetales et fast beløb til klasser, der ikke er helt fyldt.

Økonomisk incitament

Det skal understreges, at den nye finansieringsform ikke ændrer på de nuværende økonomiske frihedsgrader, der er hos de almenskoler, som visiterer elever til og medfinansierer de forskellige specialundervisningstilbud.

Almenskolerne kan fortsat – jfr. ressourcetildelingsmodellen på skoleområdet – vælge at omfordele den del af deres budgetter, som i dag anvendes til betaling for eksterne specialundervisningstilbud, til forskellige forebyggende tiltag og mellemformer internt på skolerne. Tilsvarende gør det sig gældende for de midler, som skolerne får frigjort i forbindelse med revalidation af elever til mindre indgribende specialtilbud eller til et alment skoletilbud.

Der vil således fortsat være et økonomisk incitament til og en økonomisk mulighed for at styrke arbejdet med at skabe stærkere børnefællesskaber og etablere fleksible læringsmiljøer, der gør det muligt for en stor del af eleverne at blive i deres nærmiljø.

Skolefællesskaber

For at styrke kvaliteten og økonomien i de enkelte skolers specialundervisningstilbud, kan det være hensigtsmæssigt, hvis der i forbindelse med en ny finansieringsform også åbnes op for at etablere skolefællesskaber. Som en del af direktionens forslag til et budget i balance, er der på skoleområdet udarbejdet et forslag om at etablere skolefællesskaber (forslaget er uddybet i særskilt notat).

Ved at etablere et tættere samarbejde mellem grupper af skoler vil det være muligt at sikre en større faglig og økonomisk robusthed for de enkelte skoler, og det vil være muligt i højere grad at udnytte specialundervisningskapaciteten på tværs af skolerne.

Alle de ovennævnte faglige tiltag skal samlet set styrke den igangværende proces i Spor 2, hvor der arbejdes med at kvalitetsudvikle folkeskolerne i Randers Kommune gennem en målsætning om at styrke deltagemulighederne for flere elever. Desuden skal initiativerne bidrage til at sikre overholdelsen af den økonomiske ramme, der er tildelt skoleområdet.

Økonomiske tiltag til et budget i balance

I forlængelse heraf har forvaltningen udarbejdet følgende økonomiske tiltag, der skal medvirke til at skabe et budget i balance på skoleområdet indenfor den nuværende økonomiske ramme. Disse forslag er udarbejdet i forlængelse af intentionen om at fastholde et stærkt fokus på skolernes arbejde med at skabe deltagelsesmuligheder for alle elever i alment skolen.

Besparelse på bevillinger til specialklasserækker

På nuværende tidspunkt er der 46 specialklasserækker fordelt på 11 skoler i Randers Kommune. Der er tale om 42 klasser på 10 almenskoler og 4 klasser på Oust Mølleskolen.

Til drift af klasserne modtager skolerne i gennemsnit 1.470.000 kr. pr. klasse (i 2025 p/l). Det konkrete beløb tager udgangspunkt i skolernes minimumstimetale på de enkelte årgange. Hertil tillægges et beløb til specialklassepædagoger og et specialundervisningstillæg.

Table 4. Bevilling pr. specialklasserække.

(2025 p/l)	Gns. beløb pr. specialklasserække	Gns. beløb pr. elev
Indskoling	1.380.000 kr.	179.000 kr.
Mellemtrin	1.506.000 kr.	190.000 kr.
Overbygning	1.530.000 kr.	195.000 kr.

Ved at reducere bevillingerne pr. specialklasserække med 10 pct. vil det være muligt at opnå en driftsbesparelse på i gennemsnit 147.000 kr. pr. klasse. Med 46 klasser svarer det til en helårlig besparelse på 6,75 mio. kr.

I forhold til special-SFO, så modtager skolerne en bevilling på 59.000 kr. pr. elev. På nuværende tidspunkt er der 10 elever, der går i special-SFO. En budgetreduktion på 10 pct. vil således medføre en kommunal besparelse på 0,06 mio. kr.

Samlet set vil den helårlige besparelse på specialklasserækker blive på 6,8 mio. kr.

Da skoleåret 2024/25 er påbegyndt og løber frem til udgangen af juli 2025, vil det kun være muligt at opnå en besparelse med 5 måneders effekt i 2025 – dvs. i alt 2,8 mio. kr.

Besparelsen vil primært medføre, at der bliver færre timer, hvor der er mulighed for at have både en lærer og en specialklassepædagog med i undervisningen, ligesom midlerne reduceres til materialeanskaffelser og aktiviteter for elever og personale.

Heltidsundervisning – rammebesparelse på 10 pct.

Randers Ungdomsskole har i 2025 et samlet driftsbudget på 35,6 mio. kr. Heraf er der afsat 12,0 mio. kr. til Center for Heltidsundervisning.

Med en generel rammereduktion på 10 pct. på budgettet til heltidsundervisning vil det være muligt at opnå en årlig besparelse på 1,2 mio. kr.

Da skoleåret 2024/25 er påbegyndt og løber frem til udgangen af juli 2025, vil det kun være muligt at opnå en besparelse med 5 måneders effekt i 2025 – dvs. i alt 0,5 mio. kr.

Oust Mølleskolen – rammebesparelse på 10 pct.

Oust Mølleskolen har i 2025 et samlet budget på 11,3 mio. kr., hvoraf 7,3 mio. kr. anvendes til drift af 4 specialklasserækker.

Med en generel rammereduktion på 10 pct. af den resterende del af budgettet (dvs. 4,0 mio. kr.) vil det være muligt at opnå en årlig besparelse på 0,4 mio. kr.

Besparelsen vil bl.a. medføre en reduktion i skolens serviceniveau i Familieskolen.

Da det kræver tid at tilpasse skolens tilbud og aktiviteter, må det forventes, at det kun vil være muligt at opnå en besparelse med 9 måneders effekt i 2025 – dvs. i alt 0,3 mio. kr.

Trekløverskolen – rammebesparelse på 10 pct.

Trekløverskolen har i 2024 et samlet driftsbudget på 101,2 mio. kr., hvoraf 83,6 mio. kr. vedrører skoledelen, 12,8 mio. kr. vedrører special-SFO og 4,8 mio. kr. er tildelt til ledelse og administration. Skoledelen og SFO-delen reguleres i forhold til det faktiske elevantal.

Table 5. Trekløverskolens tildeling pr. elev til skoledelen og special-SFO:

(2024-satser fremskrevet til 2025-p/l)	Beløb pr. elev
Takst 1 – undervisning	149.900 kr.
Takst 2 – undervisning	299.800 kr.
Takst 3 – undervisning	449.700 kr.
SFO – afd. Borup Byvej og afd. Støvringgårdsvej	86.700 kr.
SFO – afd. Blommevej	98.100 kr.

Med en generel rammereduktion på 10 pct. vil det være muligt at opnå en årlig bruttobesparelse på 8,7 mio. kr. på skoledelen, 1,3 mio. kr. på SFO og 0,5 mio. kr. på ledelse og administration.

I det samlede budget indgår også en bevilling til elever fra andre kommuner, der er fuldt ud indtægtsdækket. Korrigeres der for denne indtægt vil den kommunale nettobesparelse blive på 8,5 mio. kr.

Det må forventes, at besparelsen bl.a. vil reducere antallet af undervisningssituationer, hvor der deltager to medarbejdere, ligesom mulighederne for individuel undervisning af eleverne mindskes. Desuden vil det være nødvendigt at justere personalesammensætningen ved at ændre i forholdet mellem lærere, pædagoger, pædagogiske assistenter og medhjælpere.

Hertil kommer, at der i dag ikke er forskel på den økonomiske tildeling til “de første” elever, der visiteres – set i forhold til “de sidste” elever. Derfor skal besparelsen ligeledes ses i forhold til, at Trekløverskolen har en stordriftsfordel, som løbende tilpasses ud fra det samlede budget, der tildeles til skolen.

Da skoleåret 2024/25 er påbegyndt og løber frem til udgangen af juli 2025, vil det kun være muligt at opnå en besparelse med 5 måneders effekt i 2025 – dvs. i alt 3,5 mio. kr.

Det skal bemærkes, at beregningen af besparelsernes størrelse er baseret på, at elevtallet i skoledelen og special-SFO ved udgangen af 2024 vil svare til det gennemsnitlige elevtal i 2025 og efterfølgende år.

Færre udgifter til kørsel med elever til specialundervisning

I Randers Kommune er der i en periode på 13 måneder – fra den 1. februar 2023 til den 31. marts 2024 – blevet gennemført ca. 139.000 kørsler med elever til specialundervisning.

Ud af 580 specialundervisnings elever (pr. 25. april 2024) var der 414 elever med en befordringsordning, 63 elever hvor forældrene får befordringsgodtgørelse og 103 elever der transporterer sig selv eller hvor forældrene selv sørger for transport uden tilskud.

Desværre har der i løbet af perioden på de 13 måneder også været ca. 7.200 forgæves kørsler og ca. 16.000 for sene afmeldinger af kørsel. I begge tilfælde har de busselskaber, der står for kørslen, krav på betaling. Samlet har dette medført en udgift for Randers Kommune på ca. 3,4 mio. kr. i løbet af de 13 måneder.

På denne baggrund har forvaltningen igangsat en undersøgelse af hvilke muligheder, der er for at optimere procedurerne og reducere udgifterne i forbindelse med kørsel af elever til specialundervisning – herunder nedbringe antallet af forgæves kørsler og for sene afmeldinger.

I den forbindelse arbejdes der med at forbedre kommunens information til forældrene om reglerne for afmelding af kørsel og om de økonomiske konsekvenser ved de mange forgæves kørsler og for sene afmeldinger. I dette arbejde indgår også en styrkelse af skolernes kontakt til forældrene, en gennemgang af skolernes procedurer ved afmelding af kørsel og en orientering til skolerne om de elever, hvor der er flest forgæves kørsler og for sene afmeldinger.

Desuden undersøges det, om det er muligt at få flere forældre til at modtage kørselsgodtgørelse i stedet for, at deres børn har en befordringsordning. Forældregodtgørelsen er aktuelt på 2,19 kr. pr. kørt km, mens udgiften i en befordringsordning varierer fra 5,24 kr. til 20,13 kr. pr. kørt km.

Endvidere undersøges det, om det er muligt via bl.a. skolernes trafiktræning at gøre flere specialundervisningselever i stand til at transportere sig selv.

På nuværende tidspunkt er det forvaltningens vurdering, at det med de ovennævnte tiltag vil være muligt at opnå en helårlig udgiftsreduktion på kørsel af elever til specialundervisning på 1,0 mio. kr. uden at forringe serviceniveauet.

Ophør af 12. skoleår som et folkeskoletilbud

I skoleåret 2024/25 er der 14 elever, som modtager et 12. skoleår på specialundervisningsområdet. Heraf går 4 elever på Trekløverskolen, 4 elever i specialklasserækker og 6 elever i Ungdomsskolens heltidsundervisning.

Randers Kommune er ikke lovmæssigt forpligtet til at etablere et folkeskoletilbud om et 12. skoleår.

Det vil derfor være muligt at ophøre med det nuværende tilbud. Herved opnås en helårlig besparelse på minimum 0,6 mio. kr. Besparelsen opstår ved at undgå bevillingen pr. elev på Trekløverskolen. De øvrige elever i 12. skoleår indgår i de eksisterende specialklasserækker og klasser i heltidsundervisningen, og vil derfor kun udløse en besparelse, hvis det medfører en nedgang i antallet af klasser, der gives bevilling til.

Da skoleåret 2024/25 er påbegyndt og løber frem til udgangen af juli 2025, vil det kun være muligt at opnå en besparelse med 5 måneders effekt i 2025 – dvs. i alt 0,2 mio. kr.

Handleplanens samlede økonomiske effekt

Den samlede økonomiske effekt af den faglige og økonomiske handleplan fremgår af den følgende tabel:

Tabel 6. Handleplanens økonomiske effekt i perioden 2025-2028.

(hele 1.000 kr. i 2024 p/l)	2025	2026-2028
Besparelse på specialklasserækker	2.800	6.800
Heltidsundervisning – rammebesparelse	500	1.200
Oust Mølleskolen – rammebesparelse	300	400
Trekløverskolen – rammebesparelse	3.500	8.500
Færre udgifter til elevbefordring	1.000	1.000
Ophør af 12. skoleår	200	600
I alt	8.300	18.500

Hertil kommer, at der i handleplanen indgår en investeringsmodel, som skal sikre en forstærket inklusion-sindsats og kompetenceudvikling i alment skolenes indskoling. I modellen lægges der op til en investering på i alt 12 mio. kr. over en treårig periode, og at der opnås en årlig besparelse / effekt af investeringen på 3 mio. kr. fra og med 2027.

Investeringsmodellen er således økonomisk selv bærende set over en seksårig periode (2025-2030). På den baggrund er modellen ikke medtaget i ovenstående tabel med de økonomiske tiltag, der indgår i handleplanen for at skabe et budget i balance på skoleområdet.

19. juni 2024

KKN

Bilag / Opdateret udgave af notat, der blev behandlet på møde i SKU den 6. maj 2024.

Budgetudfordringer på skoleområdet i 2024 og efterfølgende år

Resumé

På den centrale del af budgettet til skoleområdet forventes der et samlet merforbrug på 12,5 mio. kr. i 2024 stigende til 18,9 mio. kr. i 2025 ved uændret drift. Herefter falder merforbruget til 16,6 mio. kr. i 2026 og 14,6 mio. kr. i 2027 og efterfølgende år. De primære årsager til merforbruget er en stigning i antallet af elever i Randers Kommunes specialundervisningstilbud og en udgift til medfinansiering af planen for genopretning af Rismølleskolen.

Budgetudfordringen forstærkes yderligere af, at der på det centrale budget forventes en negativ overførsel fra 2024 til 2025 på 24,9 mio. kr., som skal afdrages i de efterfølgende år.

Budgettet på skoleområdet er ligeledes udfordret af en stigning i de enkelte skolers decentrale udgifter til medfinansiering af specialundervisningstilbud.

Udvikling i antal elever, der går i specialskole

Randers Kommune har i løbet af de senere år oplevet en gradvis stigning i antallet af elever, der modtager undervisning på specialskoler. På den baggrund har forvaltningen udarbejdet et forecast for udviklingen i antallet af Randers Kommunes egne elever på Trekløverskolen i 2024, der sammenholdes med udviklingen i 2022 og 2023.

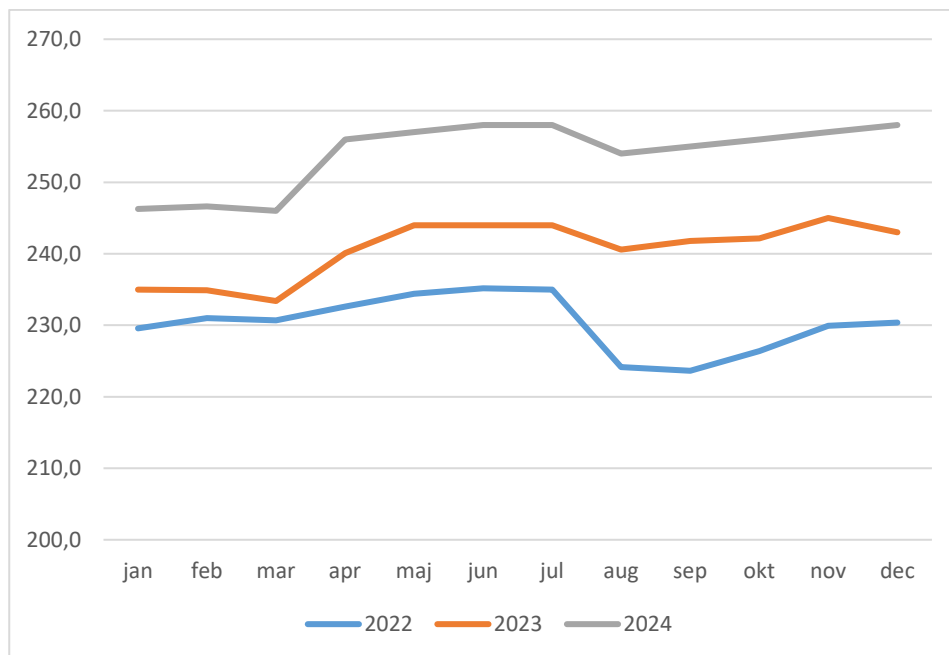
Som det fremgår af den følgende tabel 1 og figur 1, så forventes stigningen i elevtallet at fortsætte i 2024.

Mens det gennemsnitlige antal elever var på henholdsvis 230 og 241 i 2022 og 2023, så forventes det gennemsnitlige elevtal således at blive på 254 i 2024. Dvs. at der i perioden 2022-2024 vil være en årlig stigning på over 10 elever.

Tabel 1. Antal elever på Trekløverskolen.

	Jan.	Feb.	Mar.	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Gns.
2022	230	232	231	233	234	235	235	224	224	226	230	230	230
2023	235	235	233	240	244	244	244	241	242	242	245	243	241
2024	246	247	248	256	257	258	258	254	255	256	257	258	254

Figur 1. Antal elever på Trekløverskolen.

Udvikling i antal elever i specialklasserækker mv.

I lighed med udviklingen på specialscoleområdet, så har der også i løbet af de senere år været en gradvis stigning i det samlede antal elever i Randers Kommunes specialklasserækker, i Ungdomsskolens heltidsundervisning og på Oust Mølleskolen.

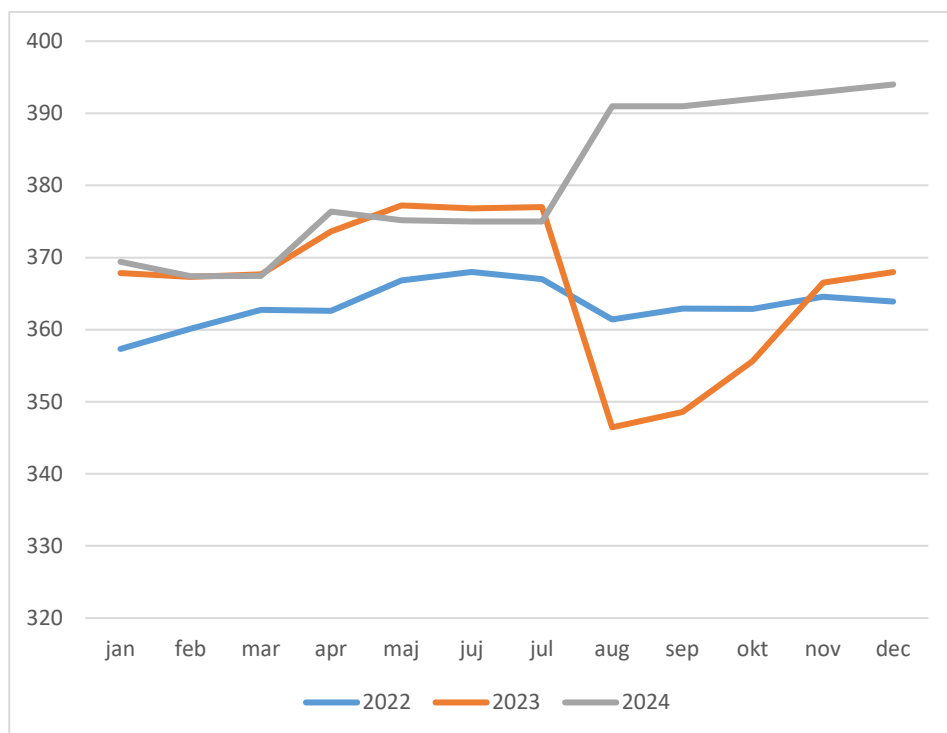
På denne baggrund har forvaltningen ligeledes udarbejdet et forecast for udviklingen i antallet af Randers Kommunes egne elever i ovennævnte tilbud i 2024, der sammenholdes med udviklingen i 2022 og 2023.

Som det fremgår af den følgende tabel 2 og figur 2, så forventes der en væsentlig større stigning i elevtallet i 2024 end i de foregående to år. Mens det gennemsnitlige antal elever var på henholdsvis 363 og 366 i 2022 og 2023, så forventes det gennemsnitlige elevtal således at blive på 381 i 2024.

Tabel 2. Samlet antal elever i specialklasserækker og heltidsundervisning samt på Oust Mølleskolen.

	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Gns.
2022	357	360	363	363	367	368	367	361	363	363	365	364	363
2023	368	367	368	374	377	377	377	346	349	356	367	368	366
2024	369	367	367	376	375	375	375	391	391	392	393	394	381

Figur 2. Samlet antal elever i specialklasserækker og heltidsundervisning samt på Oust Mølleskolen.

Forventet merforbrug på den centrale del af budgettet på skoleområdet

På den centrale del af budgettet til skoleområdet forventes der et samlet merforbrug på 12,5 mio. kr. i 2024 stigende til 18,9 mio. kr. i 2025 ved uændret drift. Herefter falder merforbruget til 16,6 mio. kr. i 2026 og 14,6 mio. kr. i 2027 og efterfølgende år.

De primære årsager til merforbruget er en stigning i antallet af elever i Randers Kommunes specialundervisningstilbud og en udgift til medfinansiering af planen for genopretning af Rismølleskolen.

Når merforbruget stiger i 2025, så skyldes det, at der i 2024 er en række ekstraordinære mindreudgifter og merindtægter på den øvrige del af det centrale budget på skoleområdet. Faldet i de efterfølgende år skyldes, at ekstraudgiften til Rismølleskolen gradvis reduceres.

Tablet 3. Budgetudfordring på den centrale del af skoleområdet i perioden 2024-2026

(hele mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Merforbrug på den centrale del af skoleområdet	12,5	18,9	16,6	14,6

Budgetudfordringen forstærkes yderligere af, at der på det centrale budget er overført et underskud på 12,4 mio. kr. fra 2023 til 2024. Med den nuværende udvikling i antallet af specialundervisnings elever, så forventes den negative overførsel at vokse til 24,9 mio. kr. fra 2024 til 2025.

Det skal samtidig bemærkes, at uden en effektiv opbremsning i udgifterne i 2025 og 2026, så vil den negative overførsel vokse til 43,8 mio. kr. fra 2025 til 2026, og til 60,4 mio. kr. fra 2026 til 2027.

Det må forventes, at det vil blive vanskeligt at opnå en besparelse på 18,9 mio. kr. i 2025 og derudover også opnå et afdrag på den negative budgetoverførsel. Dette skyldes især, at det kommende skoleår 2024/25 allerede er planlagt (frem til udgangen af juli 2025), så en væsentlig del af de mulige besparelser kun kan få en effekt på 5 måneder i 2025.

Hvis det kun er muligt at opnå en besparelse på halvdelen af det forventede merforbrug på 18,9 mio. kr. – dvs. ca. 9,5 mio. kr. – så vil det medføre, at der er en negativ budgetoverførsel fra 2025 til 2026 på 34,4 mio. kr. Hvis dette beløb skal afdrages over en femårig periode (2026-2030), så kræver det en årlig budgetreduktion på 6,9 mio. kr.

Tabel 4. Negativ budgetoverførsel i perioden 2024-2030

(hele mio. kr.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Negativ budgetoverførsel fra foregående år*	12,4	24,9	34,4	27,5	20,6	13,7	6,9

*Under forudsætning af et årligt afdrag på 6,9 mio. kr. i en femårig periode (2026-2030).

Budgetudfordring på den decentrale del af budgettet til specialundervisning

I 2024 modtager de enkelte folkeskoler et budget på i alt 90,9 mio. kr. til deres medfinansiering af specialundervisningsforløb. Skolernes betaling er på 210.000 kr. pr. visiteret elev, uanset hvilken type af specialtilbud, der er tale om. Eneste undtagelse er i forhold til elever, der går på Trekløverskolens afdeling på Blommevej. Her finansieres udgiften fuldt ud af centrale midler.

Det stigende antal elever i specialundervisningstilbud medfører, at skolernes udgift til medfinansiering ligeledes er stigende. Mens skolerne i 2022 og 2023 medfinansierede udgiften til i gennemsnit 428 og 455 elever, så forventes det, at der i 2024 skal findes medfinansiering til i gennemsnit 492 elever.

Denne udvikling har gradvis skabt en stadig større ubalance mellem skolernes faste budgetramme og de faktiske udgifter til medfinansiering af specialundervisning. Det forventes således, at skolernes faktiske udgifter til medfinansiering af specialundervisning vil overstige det afsatte budget med **11,1 mio. kr. i 2024**. Udviklingen i ubalancen i perioden 2022-2024 fremgår af tabel 5.

Tabel 5. Udvikling i skolernes budget og udgifter til medfinansiering af specialundervisning

(hele mio. kr. i løbende priser)	2022	2023	2024
Fast budget til skolernes medfinansiering	85,0	87,5	90,9
Udgift til medfinansiering	83,5	91,9	102,0
Ubalance/merudgift	1,5	-4,4	-11,1

Tiltag til begrænsning af merforbruget på skoleområdet

I overensstemmelse med den af byrådet besluttede budgetprocedure, så skal forvaltningen i løbet af juni 2024 have udarbejdet forslag til budget 2025-2028, som kan bringe økonomien i balance på skoleområdet. Forslagene vil indgå i det samlede effektiviserings- og besparelseskatalog, som forvaltningen i forvejen udarbejder i forbindelse med den kommende budgetlægning.

Desuden henvises til forvaltningens forslag til en faglig økonomisk handleplan på specialundervisningsområdet.

17. juni 2024

KKN

Bilag

Oversigt over budgetudfordringer på skoleområdet

Tabel 1. De fire budgetudfordringer i perioden 2024-2030

(hele mio. kr.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Forventet merforbrug på den centrale del af skoleområdet	12,5	18,9	16,6	14,6	14,6	14,6	14,6
Afdrag på negativ overførsel på 24,9 mio. kr. fra 2024 til 2025*		0	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9
Igangsat udmøntning af besparelse fra budget 2023		7,0	11,4	11,4	11,4	11,4	11,4
Budget 2025 - udmøntning af effektiviseringsbidrag				4,8	9,6	9,6	9,6
I alt	12,5	25,9	34,9	37,7	42,5	42,5	42,5

*Afdraget på den negative overførsel finder sted over en femårig periode (2026-2030).

Tabel 2. Negativ budgetoverførsel i perioden 2024-2030

(hele mio. kr.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Negativ budgetoverførsel fra foregående år	12,4	24,9*	34,4*	27,5	20,6	13,7	6,9

*Under forudsætning af at det forventede merforbrug på 12,5 mio. kr. i 2024 ikke bliver reduceret og at det forventede merforbrug på 18,9 mio. kr. i 2025 kun bliver halveret.

Tabel 3. Udvikling i skolernes budget og udgifter til medfinansiering af specialundervisning

(hele mio. kr.)	Regnskab 2022	Regnskab 2023	2024
Fast budgetramme til skolernes medfinansiering*	85,0	87,5	90,9
Udgift til medfinansiering	83,5	91,9	102,0
Ubalance/merudgift	1,5	-4,4	-11,1

*I løbende priser.